

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ФЕУ
Андрій КОЦУР
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“Глобальна макроекономіка”

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 051 Економіка

освітньо-наукова програма – “Аналітична економіка”

Кафедра економіки та економічної теорії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	I	II	32	14	5	6	183	240	II

30.08.2024
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ

2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ, протокол №11 від 26 червня 2024 р.

Робочу програму склав: завідувач кафедри економіки та економічної теорії,
д-р. екон. наук., професор

Віктор КОЗІЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та економічної теорії, протокол №1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри, д-р екон. наук, професор

Віктор КОЗІЮК

Розглянуто і схвалено на засіданні групи забезпечення спеціальності «Економіка», протокол №2 від 30 серпня 2024 року.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р екон. наук, професор

Віктор КОЗІЮК

Гарант ОНП «Аналітична економіка»,
д-р екон. наук, професор

Віктор КОЗІЮК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Глобальна макрофінансова економіка»

1. Опис дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка»

Дисципліна «Глобальна макрофінансова економіка»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 8	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Навчальна дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 051 Економіка	Рік підготовки: <i>денна – 1</i> Семестр: <i>денна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>денна – 32 год.</i> Практичні заняття: <i>денна – 14 год.</i>
Загальна кількість годин – 240 год.		Самостійна робота: <i>денна – 183 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 6 год.</i> Індивідуальна робота: <i>денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 16, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма курсу «Глобальна макрофінансова економіка» відповідає навчальному плану підготовки магістрів зі спеціальностей 051 «Економіка». Курс розрахований на студентів першого року навчання на магістерській програмі. Робоча програма складена у відповідності з кваліфікаційною характеристикою магістра, є основним навчально-методичним документом, який покладено в основу визначення змісту й форм навчального процесу з даної дисципліни з урахуванням вимог, що ставляться в ЗУНУ.

Даний курс спрямований на вивчення теоретичних засад та інструментарію аналізу глобальних макрофінансових процесів, функціонування економіки світу як цілісної системи, макрофінансових закономірностей розвитку глобальної економіки, а також формування комплексних знань щодо

процесів, які в ній відбуваються, виявлення закономірностей поведінки глобальних акторів (урядів, центральних банків, фондів суверенного багатства, фінансових компаній) в аспекті взаємодії між фінансовим та реальним сектором в глобальних масштабах, а також закріплення компетенцій щодо аналізу і прогнозування структурних особливостей функціонування глобальних макрофінансів, аналізу та прогнозування глобальних монетарних процесів та їх застосування в практичній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Засвоєння курсу дає можливість набути фундаментальні теоретичні і практичні знання щодо:

- теорії та методології досліджень структурних особливостей та закономірностей функціонування глобальної монетарної та макрофінансової економіки;
- принципів функціонування системи резервних валют та резервних активів в екстраполяції на макрофінансові ефекти коливань глобальної ліквідності;
- аналізу політики інтернаціоналізації валюти та визначення оптимальної забезпеченості країни валютними резервами в аспекті аналітики національної та глобальної макрофінансової стабільності;
- структурних взаємозв'язків між функціональними складовими глобальних макрофінансів, що забезпечують особливі зв'язки між фінансовим та реальним сектором в перспективі глобальної інтеграції;
- функціонування глобальної економіки як передумови та рушійної сили процесів макрофінансової нестабільності;
- комплексного охоплення панорами теоретичного та прикладного аналізу глобальних макрофінансових процесів;
- інструментарію аналізу передумов виникнення, особливостей протікання, політики запобігання та практик хеджування ризиків глобальної макрофінансової нестабільності;
- теоретичних основ макроструктурних детермінант прогнозування процесів глобального монетарного та макрофінансового середовища;
- політики адаптації та регулювання та глобальних макрофінансових викликів.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка» опирається на попереднє опанування дисциплін «Методологія наукових досліджень», «Міжнародні стратегії корпоративного фінансування».

2.5. Результати навчання:

ПРН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

3. Зміст дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка»

Змістовий модуль 1. Теоретичні принципи функціонування глобальної монетарної та макрофінансової економіки. Глобальна макрофінансова стабільність та аналіз політики її забезпечення

Тема 1. Теоретичні основи функціонування глобальної монетарної економіки

Теоретичний зв'язок між поняттями міжнародна валютна система, міжнародна монетарна економіка, глобальні монетарні процеси. Монетарні аспекти та форми прояву глобальної взаємозалежності та їх еволюція в розрізі етапів розвитку міжнародної валютної системи. Концепція трилеми. Основний зміст трилеми, історичні та сучасні форми її прояву та її вплив на конфігурацію глобальних монетарних процесів. Поняття національного та міжнародного монетарного режиму. Проблема суміщення національного та міжнародного монетарних режимів в екстраполяції на дестабілізаційні епізоди функціонування та трансформації міжнародної валютної системи. Еволюція центральних банків та базової моделі монетарної політики як детермінанта конфігурації глобальних монетарних процесів. Проблема розширення глобального монетарного простору. Монетарний режим, адаптація до шоків та розвиток фінансового ринку: наслідки для відмінних типологічних реакцій центробанків в розрізі країн з різними доходами на душу населення.

Глобалізація та концепції валютних курсів. Аналітичний інструментарій дослідження вибору країни в рамках трилеми. Інтерпретація вибору в рамках трилеми з точки зору модальності економічної політики у відкритій економіці.
Література: 2, 10, 15, 17.

Тема 2. Глобальна система міжнародних валют

Система резервних валют як наслідок неспівпадіння функцій грошей на національному та міжнародному рівні. Матриця міжнародних ролей грошей Кенена-Коена. Резервні валюти та проблема симетричних та асиметричних міжнародних валютних систем. Концепція резервної валюти як природної монополії. Концепція міжнародної та глобальної валюти. Індикатори аналізу та ідентифікації ролей валюти як міжнародної та глобальної. Дискусії довкола критеріїв міжнародної валюти. Особливості теоретичних підходів до пояснення вибору валюти в розрізі ролей, які виконуються міжнародними грішми. Особливості визначення критеріїв резервної валюти. Поняття «надмірної привілеї» та його еволюція. Спосіб ідентифікації «надмірної привілеї» в сучасних умовах. Поняття «дилеми Триффіна» та використання цього поняття для аналізу глобальних монетарних процесів. Поняття ефекту резервної валюти та його вплив на національні та глобальні процентні ставки. Проблема конкурентоспроможності та макрофінансової вразливості емітента резервної валюти. Поняття життєвого циклу резервної валюти. Ринок резервних валют та аналіз позицій валют в статусі резервних. Конкуренція між резервними валютами та її глобальні монетарні ефекти.

Література: 8-11, 14, 21-23.

Тема 3. Політика інтернаціоналізації валюти

Поняття інтернаціоналізації валюти як явища і як окремого розділу економічної політики. Вигоди від інтернаціоналізації валюти та способи їх ідентифікації. Втрати від інтернаціоналізації валюти та ризики макрофінансової вразливості. Питання особливостей балансу втрат і вигод від інтернаціоналізації валюти в розрізі найбільших економік. Теоретичні та практичні аспекти аналізу зв'язків між інтернаціоналізацією та фінансовим розвитком, якістю інститутів фінансової системи та її глибиною. Інтернаціоналізація як наслідок політики та інтернаціоналізація як ринковий вибір: американський та німецький варіант. Політика інтернаціоналізації: особливості побудови, цілі та інструменти. Проблема глобальної нестабільності в світлі інтернаціоналізації валют країн з ринками, що формуються.

Література: 12, 13, 19-22.

Тема 4. Макрофінансовий аналіз нестабільності резервних валют

Ринкова структура ринку резервних валют. Аналіз попиту на резервні валюти та особливості пропозиції резервних валют та резервних активів. Виміри «дилеми Триффіна» в системі з плаваючими курсами. Модель аналізу позицій резервних валют в короткостроковому періоді. Аналітичні основи виявлення вразливості та фінансової нестабільності емітента резервної валюти.

Проблеми трансформації системи резервних валют. Монополія, олігополія та конкуренція на ринку резервних валют та їх макрофінансові ефекти.

Література: 1, 8, 9, 11-13.

Тема 5. Глобальна ліквідність: концепція, індикатори, проблема коливань та політика адаптації

Еволюція поняття глобальної ліквідності. Глобальні валютні резерви, глобальна доларова маса як кількісні індикатори глобальної ліквідності. Глобальна ліквідність як стан фінансового сектора. Диференціація понять ринкова ліквідність, ліквідність фондування. Якісні індикатори глобальної ліквідності та їх аналіз. Причини і наслідки коливань глобальної ліквідності. Проблема взаємодії між кількісними та якісними індикаторами глобальної ліквідності. Питання прогнозування коливань глобальної ліквідності.

Глобальна ліквідність та її вплив на велику та малу відкриту економіку. Дестабілізаційні ефекти коливань глобальної ліквідності. Переливи капіталів та феномен великих припливів капіталів як складові проциклічності глобальної фінансової системи та наслідки експансії глобальної ліквідності. Кризи типу «раптова зупинка», обвали на ринку активів як прояви стиснення глобальної ліквідності. Глобальна ліквідність та конфлікт цілей і інструментів макроекономічної політики. Вразливість режимів валютних курсів до коливань глобальної ліквідності. Контроль за рухом капіталу та макрофінансові інструменти в системі політики пристосування до коливань глобальної ліквідності. Алгоритм пристосування країни до фаз експансії глобальної ліквідності та її стиснення.

Література: 1, 11, 12, 18.

Тема 6. Валютні резерви та фонди суверенного багатства в глобальній монетарній економіці

Поняття та призначення валютних резервів в аспекті еволюції міжнародної монетарної економіки. Поведінка глобальних резервів в коротко- та довгостроковому періоді. Проблема кореляції між глобальними резервами та глобальною ліквідністю: резерви як мультиплікатори ліквідності; резерви як поглиначі ліквідності. Монетарні режими, цільові змінні монетарної політики, режим валютного курсу та конвертованості та політика нагромадження резервів. Аспекти попиту та пропозиції резервів. Ринкова структура ринку резервних активів (ступінь монополізованості пропозиції резервних активів, ступінь сконцентрованості володіння резервами). Еволюція критеріїв забезпеченості резервами країни. Критерії адекватності, достатності та оптимальності валютних резервів. Феномен експансії глобальних валютних резервів. Мотиви нагромадження резервів: монетарний меркантилізм; фінансовий меркантилізм; відкладання структурних реформ; Бретон Вудс 2; згладжування шоків продуктивності праці; згладжування шоків потоків капіталу; завбачливе самострахування; конкурентне нагромадження. Мотиви нагромадження та їх макроекономічні й інституціональні кореляції: методи ідентифікації мотивів нагромадження в розрізі країн. Глобальні шоки потоків

капіталу та нові підходи до критеріїв достатності резервів. Глобалізація та проблема ендогенності нагромадження резервів: проблема перманентного попиту на резерви. Втрати від володіння значними резервами та вразливість до коливання вартості зовнішніх активів. Політика диверсифікації резервів та сегментація мотивів управління резервами в залежності від їх обсягу. Мотиви забезпечення традиційних потреб стабільності платіжного балансу, монетарної стабільності, збереження вартості та підвищення доходності, активного портфельного управління. Зовнішні ефекти стратегій управління валютними резервами.

Поняття фондів суверенного багатства та етимологія їх походження. Монетарні та фіскальні аспекти генерування капіталу фондів суверенного багатства в аспекті теоретичних особливостей функціонування сировинних економік та економік із значними заощадженнями. «Ресурсне прокляття», «голландська хвороба» в аспекті необхідності завбачливих заощаджень. Еволюція фондів суверенного багатства в глобальній економіці. Особливості інвестиційних стратегій фондів суверенного багатства в залежності від їх типологічних характеристик. Зовнішні ефекти інвестиційної активності фондів суверенного багатства. Проблеми політичних мотивів та стратегічної поведінки в діяльності фондів суверенного багатства. Актуальні питання міжнародного нагляду за діяльністю фондів суверенного багатства.

Література: 8, 12, 13, 20.

Тема 7. Глобальні фінансові дисбаланси та проблема нестабільності: засади макрофінансового підходу до глобальної економіки

Поняття дисбалансів та їх емпіричний прояв. Глобалізація та послаблення обмежень платіжного балансу на рівні великої та малої відкритої економіки. Внутрішні та зовнішні дисбаланси. Дисбаланси: рівноважні та нерівноважні підходи. Особливості теоретичного забезпечення аналізу глобальних фінансових дисбалансів. Проблема дефляційного та інфляційного ухилу дисбалансів. Зовнішні ефекти глобальних дисбалансів. Теоретичні основи корекції дисбалансів. Кризові сценарії корекції глобальних дисбалансів та їх зовнішні ефекти.

Література: 1, 2, 6, 10, 12, 14, 18, 19, 21.

Тема 8. Глобальна фінансова система: структурні розриви в рівнях розвитку та інституціональних характеристиках

Структурні особливості глобальної фінансової системи. Гетерогенність рівнів розвитку та інституціональних характеристик глобальної фінансової системи. Поняття фінансової глибини та способи її вимірювання. Основні індикатори рівня розвитку національних фінансових систем. Індикатори доступності фінансування як альтернативи аналізу фінансової глибини. Поняття безпечних активів, функціональні особливості їх попиту та пропозиції в глобальній економіці. Фінансова нестабільність, безпечні активи, сегментація глобальних фінансових ринків та «тихі гавані». Ідентифікація тихих гаваней на основі аналізу поведінки середів. Детермінанти поведінки середів

«безризикових» та ризикових активів. Проблема ринкової дисципліни та фіскальних детермінант поведінки спредів. Розриви в рівнях розвитку національних фінансових систем та питання фінансової конвергенції. Макрофінансові ефекти фінансової конвергенції. Проциклічність глобальної фінансової системи: причини, форми прояву, наслідки.

Література: 1, 4, 5, 7, 8-13, 15, 18, 19.

Тема 9. Глобальні фінансові умови: структура, індикатори та аналіз впливу на національні економіки

Перехід від поняття монетарних до фінансових умов. Теоретичні основи та макрофінансове підґрунтя фінансових умов. Основні індикатори фінансових умов. Поняття індексів фінансових умов. Особливості національних та глобальних фінансових умов. Питання взаємозв'язку між національними та глобальними фінансовими умовами. Особливості фінансових умов в сировинних економіках. Глобальні фінансові умови та канали їх впливу на малу відкриту економіку. Фінансові умови, фінансові стреси та фінансова нестабільність: спільність та відмінності. Застосування індексів фінансових умов в аналізі макрофінансових процесів, прогнозуванні фінансової нестабільності та виявленні вразливості фінансового сектора.

Література: 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 10. Глобальний фінансовий цикл: ідентифікація та аналіз коливань

Концептуальні основи фінансових циклів. Проблема неспівпадіння в часі циклу вартості активів, кредитного циклу, циклу лівереджу. Базові індикатори аналізу фінансових циклів. Проблема взаємозв'язків між фінансовим циклом та фінансовими умовами. Національні та глобальний фінансовий цикли. Особливості протікання глобального фінансового циклу: індикатори визначення, роль ставлення до ризику, питання агломерації даних. Глобальний фінансовий цикл та проблема потоків капіталу. Дискусії довкола трилеми в світлі впливу глобального фінансового циклу та макрофінансові показники країн-реципієнтів глобальних потоків капіталу. Питання лібералізації та відновлення обмежень на потоки капіталу.

Література: 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Тема 11. Макрофінансова модель поведінки глобальних сировинних ринків та детермінанти поведінки глобальних макроекономічних змінних (інфляція, дефляція, ВВП, ціни активів)

Особливості сировинних ринків. Основні індикатори аналізу поведінки сировинних ринків. Індекси цін на сировину та їх структурні особливості. Глобальний погляд на формування попиту і пропозиції на сировинних ринках. Структурна конкуренція та політичні мотиви функціонування сировинних ринків. Монетарні та фінансові детермінанти поведінки сировинних ринків. Передумови виникнення та особливості фінансизації сировинних ринків. Аналіз взаємозв'язків між фінансовими та сировинними ринками. Глобально-

значимі коливання сировинних цін та їх ефекти: вплив на імпортерів та експортерів сировини. Особливості макрофінансових процесів в сировинних економіках: інституціональні детермінанти поведінки зовнішніх активів та платіжного балансу

Концептуальна модель глобальної макрофінансової економіки та питання теоретичної невизначеності з приводу агрегування даних: роль неоднорідності країн. Прямі і непрямі спостереження за глобальними макрофінансовими змінними. Особливості формування структурних взаємозв'язків між глобальними макроекономічними та фінансовими змінними. Номінальні та реальні глобальні змінні: глобальний ВВП, інфляція, процентні ставки, кредит, вартість активів. Поняття глобальної інфляції та її детермінанти. Траєкторії глобального ВВП. Глобальна нейтральність грошей, нейтральність глобальних дисбалансів, короткострокові та довгострокові ефекти глобальної фінансової експансії та проблема чутливості реального глобального ВВП. Поняття глобальної вартості активів. Індокси цін нерухомості.

Література: 1, 4, 6-14, 18, 19, 23.

Тема 12. Політика глобальної макрофінансової стабільності та моделі глобальних криз

Поняття національної та глобальної макрофінансової стабільності. Макрофінансова стабільність як розширення та інтеграція підходів традиційної макроекономічної (мінімізація коливань економічного зростання та інфляції) та фінансової стабільності (стабільність функціонування фінансових інститутів, відсутність відхилень фінансових агрегатів від трендових значень, доступність фінансування). Національно-центричні та глобально-центричні макрофінансові шоки. Взаємозалежність як структурна детермінанта глобалізації процесів поширення шоків. Глобально-центричні шоки ринків та системні шоки. Теоретичні основи системних криз в глобальній економіці. Теоретичні основи глобальної політики. Інституціональні механізми глобальної політики. Дилеми репрезентативності проти ефективності в процесі ухвалення глобальних рішень. Основні напрямки застосування принципу глобальної політики. G-20 як неформальний інститут глобальної політики. Основні позиції та ідеї макрофінансової політики G-20.

Література: 1, 2, 3, 4, 8-13, 15, 18, 19, 22, 23.

**4. Структура залікового кредиту
з дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка»**

№ з/п	Назва розділу, теми	Кількість годин					
		Лекції	Практичні заняття	IPC	Тренінг	СРС	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні принципи функціонування глобальної монетарної та макрофінансової економіки. Глобальна макрофінансова стабільність та аналіз політики її забезпечення</i>							
1	Теоретичні основи функціонування глобальної монетарної економіки	4	2	5	6	15	Усне опитування, тести
2	Глобальна система міжнародних валют	4	2			15	
3	Політика інтернаціоналізації валюти	2				15	
4	Макрофінансовий аналіз нестабільності резервних валют	2	2			15	
5	Глобальна ліквідність: концепція, індикатори, проблема коливань та політика адаптації	2	2			15	
6	Валютні резерви та фонди суверенного багатства в глобальній монетарній економіці	4				15	
7	Глобальні фінансові дисбаланси та проблема нестабільності: засади макрофінансового підходу до глобальної економіки	4	2			15	
8	Глобальна фінансова система: структурні розриви в рівнях розвитку та інституціональних характеристиках	2	2			15	
9	Глобальні фінансові умови: структура, індикатори та аналіз впливу на національні економіки	2				15	
10	Глобальний фінансовий цикл: ідентифікація та аналіз коливань	2				16	
11	Макрофінансова модель поведінки глобальних сировинних ринків та детермінанти поведінки глобальних макроекономічних змінних (інфляція, дефляція, ВВП, ціни активів)	2	2			16	
12	Політика глобальної макрофінансової стабільності та моделі глобальних криз	2				16	
Всього		32	14	5	6	183	

**5. Теми практичних занять з дисципліни
«Глобальна макрофінансова економіка»**

Практичне заняття № 1

Тема 1. Теоретичні основи функціонування глобальної монетарної економіки

Мета: Сформувати знання щодо теоретичних принципів функціонування міжнародної монетарної економіки як генетичної передумови функціонування

глобальної монетарної економіки, навчити виявляти закономірності трансформації глобального монетарного устрою відповідно до змін в національних та міжнародних монетарних режимах.

Питання для обговорення:

1. Теоретична структура глобальної монетарної економіки.
2. Суміщення національного режиму монетарної політики та міжнародної валютної системи. Концепція трилеми.
3. Глобалізація, еволюція центробанків та трансформація глобальних монетарних процесів.
4. Фрагментація глобального монетарного простору та аналіз вибору в рамках трилеми в розрізі країн.

Література: 2, 10, 15, 17.

Практичне заняття № 2

Теми 2, 3. Глобальна система міжнародних валют. Політика інтернаціоналізації валюти

Мета: Сформувати знання щодо функціональних особливостей світових валют, теоретичного підґрунтя системи міжнародної та глобальної валюти, навчити ідентифікувати передумови та критерії набуття національними валютами міжнародного статусу. Сформувати знання щодо теоретичних засад проведення політики інтернаціоналізації валюти та проведення аналізу втрат і вигод від набуття національною валютою міжнародного статусу.

Питання для обговорення:

1. Концепція міжнародної та глобальної валюти. Ключова валюта як природна монополія.
2. Критерії ключової валюти. Резервні валюти та їх характеристики.
3. Глобальні макрофінансові ефекти функціонування системи резервних валют.
4. Проблема конкуренції резервних валют.
5. Вигоди і втрати від зовнішнього використання національної валюти.
6. Взаємозв'язок між інтернаціоналізацією валюти та економічним і фінансовим розвитком.
7. Політика інтернаціоналізації та її інструменти.

Література: 8-14, 19, 21-23.

Практичне заняття № 3

Тема 4. Макрофінансовий аналіз нестабільності резервних валют

Мета: Сформувати знання щодо онтологічних аспектів вразливості резервних валют та аналізу макрофінансової вразливості країн їх емітентів.

Питання для обговорення:

1. Попит і пропозиція резервних валют. Дилема Триффіна.
2. Аналіз вразливості емітента резервної валюти.
3. Кризові сценарії трансформації системи резервних валют.

Література: 1, 8, 9, 11-13.

Практичне заняття № 4

Тема 5. Глобальна ліквідність: концепція, індикатори, проблема коливань та політика адаптації

Мета: Забезпечити теоретичне розуміння феномену глобальної ліквідності та навчити застосовувати емпіричний інструментарій аналізу її поведінки в залежності від фази експансії та стиснення.

Питання для обговорення:

1. Поняття глобальної ліквідності та її структура.
2. Показники аналізу поведінки глобальної ліквідності.
3. Коливання глобальної ліквідності та їх фактори.
4. Реальні та номінальні ефекти коливання глобальної ліквідності.
5. Канали впливу глобальної ліквідності на національну та глобальну економіку.
6. Економічна політика зниження вразливості до коливань глобальної ліквідності.

Література: 1, 11, 12, 18.

Практичне заняття № 5

Теми 6, 7. Валютні резерви та фонди суверенного багатства в глобальній монетарній економіці. Глобальні фінансові дисбаланси та проблема нестабільності: засади макрофінансового підходу до глобальної економіки

Мета: Сформувати знання щодо національно-центричного та глобально-центричного погляду на функціонування системи валютних резервів, навчити застосовувати теоретичний апарат ідентифікації мотивів їх нагромадження та визначення оптимальної величини. Розкрити зміст концепції глобальних фінансових дисбалансів та сформувати знання щодо аналізу їх позитивного та негативного впливу на глобальну та національну економіку.

Питання для обговорення:

1. Функціональне призначення валютних резервів та їх зв'язок з національним режимом монетарної політики.
2. Аналіз експансії глобальних валютних резервів та її наслідків.
3. Монетарний меркантилізм, самострахування та конкурентне нагромадження резервів.
4. Індикатори адекватного та оптимального обсягу валютних резервів та їх еволюція.
5. Валютні резерви, програми МВФ та проблема макрофінансової стабільності.
6. Теоретичні основи функціонування фондів суверенного багатства (ФСБ).
7. Інвестиційні стратегії ФСБ.
8. Вплив ФСБ на структуру глобальної фінансової економіки.
9. Аналіз вигод та загроз експансії ФСБ в глобальній економіці.
10. Глобалізація та обмеження платіжного балансу: макропідхід.
11. Теоретичні основи глобальних дисбалансів.
12. Дисбаланси та джерела нестабільності. Канали впливу дисбалансів на глобальні макрофінансові процеси.

Література: 1, 2, 6, 8, 10, 12-14, 18-21.

Практичне заняття № 6

Теми 8, 9. Глобальна фінансова система: структурні розриви в рівнях розвитку та інституціональних характеристиках. Глобальні фінансові умови: структура, індикатори та аналіз впливу на національні економіки

Мета: Сформувати знання та практичні навички щодо структурного та інституціонального аналізу глобальної фінансової системи, навчити застосовувати апарат аналізу поведінки економічних агентів в фінансових системах з відмінними інституціональними характеристиками. Сформувати знання щодо концепції фінансових умов, навчити використовувати індикатори стану фінансових умов в макрофінансовому прогнозуванні, ознайомити з особливостями складання індексів фінансових умов.

Питання для обговорення:

1. Структурна конфігурація глобальної фінансової системи.
2. Фінансова глибина та її показники.
3. Безпечні активи та аналіз попиту на них та їх пропозиції.
4. Фінансова конвергенція та її макрофінансові ефекти.
5. Проциклічність глобальної фінансової системи.
6. Поняття фінансових умов.
7. Індикатори аналізу національних та глобальних фінансових умов.
8. Фінансові умови та фінансова нестабільність.
9. Застосування показників аналізу фінансових умов в економічному прогнозуванні.

Література: 1, 4, 5, 7, 8-13, 15, 18, 19.

Практичне заняття № 7

Теми 10, 11, 12. Глобальний фінансовий цикл: ідентифікація та аналіз коливань. Макрофінансова модель поведінки глобальних сировинних ринків та детермінанти поведінки глобальних макроекономічних змінних (інфляція, дефляція, ВВП, ціни активів). Політика глобальної макрофінансової стабільності та моделі глобальних криз

Мета: Ознайомити з концепцією глобального фінансового циклу, навчити використовувати макрофінансові індикатори для аналізу його коливань, сформувати розуміння детермінант циклічності у сфері глобальних фінансів. Сформувати знання щодо макрофінансових детермінант поведінки глобальних сировинних ринків та навчити виявляти фактори впливу на світові товарні ціни та структурні взаємозв'язки між макрофінансовими процесами в країнах-експортерах та країнах-імпортерах сировини а також аналізувати макроекономічні процеси глобального рівня, враховуючи особливості взаємозв'язків між глобальним фінансовим та національним реальним сектором. Забезпечити розуміння структурних особливостей вітчизняної економіки як малої відкритої економіки з квазі-сировинною експортною спеціалізацією на основі чого сформувати теоретичні основи обґрунтування вибору оптимальної політики у сфері забезпечення макрофінансової стабільності. Продемонструвати теоретичні особливості побудови системи глобального регулювання, його вразливість та інституціональні обмеження,

навчити розпізнавати інституціональні передумови відмінних цільових установок країн у сфері глобальних фінансів, що обмежують палітру варіантів оптимального регулювання в аспекті забезпечення глобальної макрофінансової стабільності.

Питання для обговорення:

1. Концепція глобального фінансового циклу: вихід за межі трилеми.
2. Індикатори ідентифікації глобального фінансового циклу та їх аналіз.
3. Фактори поведінки глобального фінансового циклу.
4. Глобальна структура попиту і пропозиції сировини.
5. Сировинні ринки як ринки активів: аналіз макрофінансових детермінант поведінки.
6. Особливості макрофінансового підходу до прогнозування коливань на сировинних ринках.
7. Реальні та номінальні ефекти макрофінансових коливань.
8. Глобальна інфляція та її детермінанти.
9. Інфляція цін активів.
10. Проблема прогнозування стійкості макрофінансових зв'язків.
11. Національно-центричні підходи до глобальної стабільності та їх обмеження.
12. Глобально-центричні підходи до глобальної стабільності та обмеження на їх реалізацію.
13. Міжнародна координація щодо політики глобальної стабільності: Репрезентативність проти ефективності.
14. Інституціональна структура глобального регулювання.
15. Глобально-центрична криза та її складові елементи.
16. Фактори та рушійні сили глобальних криз.
17. Канали трансмісійних зв'язків між глобальною та національними економіками.

Література: 1, 4-6, 7-14, 15, 18- 23.

6. Самостійна робота

Мета самостійної роботи – успішне оволодіння курсом, що вимагає осмислення явищ, які вивчаються. Для її досягнення вирішуються наступні завдання: набуття навичок логічного мислення і самостійного вивчення матеріалу; закріплення теоретичних знань щодо аналізу економічних процесів в глобальній економіці; використовувати базові моделі економічної теорії розвитку для вирішення конкретних завдань; набуття навичок самостійної роботи.

Самостійна робота передбачає роботу над виконанням 10 етапних завдань. Виконання кожного з етапів відбувається у вигляді підготовки, обрахунків, аналізу, формулювання висновків та презентації результатів на практичному занятті.

Етап 1. На основі теоретичних знань щодо концепції трилеми та емпіричного підходу до її виміру проведіть аналіз монетарної автономії певної країни на вибір.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 2. Оберіть одну з міжнародних валют (долар США, євро, єна, британський фунт, швейцарський франк) та проведіть аналіз її позицій, сильних та слабких сторін, а також вразливість країни-емітента. Завдання здійснюється групою студентів.

Кількість варіантів визначається кількістю груп.

Етап 3. Оберіть одну з провідних країн з ринками, що формуються (Китай, Бразилія, Індія, Туреччина, ПАР, Росія), і проведіть аналіз перспектив її валюти на предмет інтернаціоналізації, виявіть її сильні та слабкі сторони як резервної валюти та обґрунтуйте як вплине інтернаціоналізація такої валюти на глобальні процеси макро- та мікрорівні. Завдання здійснюється групою студентів.

Кількість варіантів визначається кількістю груп.

Етап 4. На основі концепції глобальної ліквідності та теоретичного розуміння впливу її коливань на економіку країни, проведіть аналіз впливу глобальної ліквідності на економіку обраної держави.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 5. Враховуючи теоретичні знання щодо адекватного забезпечення валютними резервами проведіть оцінки достатності та оптимальності величини зовнішніх активів центрального банку обраної країни.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 6. Зважаючи на особливості функціонування фондів суверенного багатства проведіть аналіз передумов заснування, особливостей функціонування, політичних ризиків діяльності даних інститутів обраної країни (Норвегія, Китай, Росія, Чилі, Сінгапур, ОАЕ, Саудівська Аравія, штат Аляска тощо).

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 7. Спираючись на концепцію фінансового розвитку проведіть аналіз рівня розвитку фінансових систем обраних країн та порівняйте з рівнем розвитку фінансової системи України.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 8. На основі теоретичних знань про особливості впливу потоків капіталу на економіку приймаючої країни проведіть аналіз їх впливу на макрофінансову ситуацію обраної держави. Дайте оцінку ступеня вразливості економіки країни до проциклічності потоків капіталу.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

Етап 9. На основі узагальнення позицій МВФ, Банку міжнародних розрахунків, G-20, Всесвітнього економічного форуму, ФРС, ЄЦБ тощо проведіть аналіз варіантів підвищення глобальної макрофінансової стабільності у світі. Завдання здійснюється групою студентів.

Кількість варіантів визначається кількістю груп.

Етап 10. Проаналізувавши особливості структури економіки України, проведіть аналіз макрофінансової вразливості вітчизняної економіки. Сформулюйте рекомендації щодо оптимальної політики у сфері макрофінансового регулювання. Завдання здійснюється групою студентів.

Кількість варіантів визначається кількістю груп.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Результати за кожним етапом самостійної роботи оцінюються відповідно до шкали оцінювання:

Критерії оцінки	Шкала оцінювання
Завдання виконано в повному обсязі, без помилок, з відповідною презентацією результатів	90-100
Завдання виконано, але є незначні помилки, з відповідною презентацією	85-89
Завдання виконано, але в ньому наявні незначні помилки та презентацію оформлено неналежним чином	75-84
Завдання виконано, наявність кількох суттєвих помилок, презентація поверхнево відображає аспекти проблеми	65-74
Завдання виконано, багато суттєвих помилок, відсутня презентація	60-64
Завдання виконано, некоректне використання емпіричного матеріалу, відсутність презентації	35-59
Завдання не виконано, немає презентації результатів	1-34

Оцінка за самостійну роботу виставляється як середнє арифметичне за результатами перевірки змісту кожного етапу та обов'язкового представлення результатів самостійної роботи в усній формі з використанням презентації.

7. Тренінг

Організація тренінгу з дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка» передбачає попередній поділ студентів академічної групи на 2 підгрупи з метою виконання групової роботи за такими завданнями:

№ з/п	Тематика
1	На основі даних, що формуються в звітах МВФ про глобальну фінансову стабільність (www.imf.org), проаналізуйте базовий інструментарій аналізу макрофінансової ситуації в світі та порівняйте з інструментами аналізу фінансової стабільності в звітах з фінансової стабільності провідних центральних банків. Зробіть висновки про поточну макрофінансову ситуацію в світі. Результати подайте у вигляді аналітичної записки.
2	На основі даних НБУ щодо платіжного балансу, макроекономічної, грошової та банківської статистики (www.bank.gov.ua) виявіть особливості структурної вразливості України до глобальних процесів. Результати оформіть і подайте у вигляді аналітичної записки

Результати подаються у вигляді аналітичної записки.

Критерії оцінювання тренінгу:

Критерії оцінки	Шкала оцінювання
Завдання виконано в повному обсязі, без помилок, з представленням аналітичної записки	90-100
Завдання виконано, але є незначні помилки, з представленням аналітичної записки	85-89
Завдання виконано, але в ньому наявні незначні помилки та аналітична записка оформлена не належним чином	75-84
Завдання виконано, наявність кількох суттєвих помилок, аналітична записка поверхнево відображає зміст виконаних завдань	65-74
Завдання виконано, багато суттєвих помилок, аналітична записка поверхнево відображає зміст виконаних завдань	60-64
Аналітична записка виконана на рівні описового, здебільшого теоретичного висвітлення проблеми	35-59
Завдання не виконано, немає аналітичної записки	1-34

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка» застосовуються наступні методи навчання:

- поточне опитування;
- контрольна робота;
- дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- аналітичні звіти;
- есе;
- реферативні виступи;
- студентські презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- залікові модулі;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Політика оцінювання

● Політика щодо дедлайнів та перескладання: перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольної роботи (в т.ч. із використанням мобільних девайсів) заборонено.

● Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Глобальна макрофінансова економіка» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навичок за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять, кожен студент оцінюється не рідше як раз на два заняття за нижче наведеною шкалою оцінювання	Письмова робота за темами 1-12 включає: 1 теоретичне питання (макс. 80 балів) і 5 тестів, правильна відповідь на кожен з яких оцінюється у 4 бали, (всього 20 балів)	Оцінюється за шкалою, відображеною у п. 7 даної робочої програми	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання кожного етапу самостійної роботи	Два теоретичних питання макс. 50 балів за кожне (максимальна оцінка 100 балів)

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За європейською шкалою ECTS
90 – 100	«Відмінно»	«A» (Відмінно)
85 – 89	«Добре»	«B» (Дуже добре)
75 – 84		«C» (Добре)
65 – 74	«Задовільно»	«D» (Задовільно)
60 – 64		«E» (Достатньо)
35 – 59	«Незадовільно»	«FX» (Незадовільно з можливістю перескладання)
1 – 34		«F» (Незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	<p>Мультимедійний проектор Epson EB-505 (1 шт.), рік виготовлення 2018.</p> <p>Екран проекційний BRYAN 2:1,5 (1 шт.)</p> <p>Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students.</p> <p>Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).</p> <p>Спеціалізоване програмне забезпечення: STATISTICA Demo, розроблена компанією StatSoft, система для статистичного аналізу даних, що включає широкий набір аналітичних процедур і методів.</p>	1-12

Рекомендована література

1. Viktor Koziuk (2023). The geopolitical "puzzle" of the central bank's switch to gold. *Economics – Innovative and Economics Research Journal*, Volume 11, No. 2 doi: 10.2478/eoik-2023-0018. URL: <https://economicsrs.com/index.php/eier/article/view/333>
2. Козюк В. Драйвери поведінки частки золота в глобальних валютних резервах. *Журнал Європейської економіки*. 2022. Том 21 (№ 2 (81), квітень-червень). – 156-173. URL: <http://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1590>
3. Козюк В. В. Повоєнне таргетування інфляції: ключові виклики. *Економіка України*. 2022. № 10(731). С. 15-34. URL: https://doi.org/10.15407/econo_myukr.2022.10.015 ; http://economyukr.org.ua/docs/EU_22_10_015_uk.pdf
4. Козюк В. В. Незалежність центробанків та інфляція: фрагментаризація суспільства vs верховенство права. *Фінанси України*. 2019. № 3. 7-21. URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2019/03/007>
5. Козюк В. Таргетування інфляції в країнах з середніми та низькими доходами: традиційні дилеми та посткризові виклики. *Світ фінансів*. 2019. № 2(59). 8-22.
6. Козюк В. Незалежність центробанків, інфляція та фрагментаризація суспільства в постсоціалістичних країнах. *Журнал Європейської економіки*. 2019. Т. 18(№2). 167-186. URL: <http://jeej.tneu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1386>
7. Козюк В. Незалежність центробанків та інфляція: які з інституціональних факторів важливіші? *Економічна теорія*. 2020. №1. 94-119. URL: http://etet.org.ua/?page_id=189&mode=view&lang=uk&year=2020&issueno=1 ; http://etet.org.ua/?page_id=530&aid=582

8. Козюк В. В. Надмірне нагромадження валютних резервів: роль політичних режимів та незалежності центробанків. *Фінанси України*. 2020. № 4. 27-51. URL: http://finukr.org.ua/?page_id=69&lang=ru&mode=view&lang=ru&year=2020&issueno=4
9. Козюк В. Довіра до цифрових валют центробанків: інституціональний парадокс чи вік має значення. *Світ фінансів*. 2020. №2 (63). 8-23. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1315>
10. Козюк В. Інституціональні бар'єри антиінфляційної ефективності незалежних центробанків: політико-економічний аналіз. *Журнал Європейської економіки*. 2020. Том 19 (№ 2 (73)). 219-241. URL: <http://jeej.tneu.edu.ua/index.php/ukjee/issue/view/188>
11. Козюк В. Готовність до впровадження цифрової валюти: чи важлива незалежність центробанку. *Фінанси України*. 2021. № 3. 7-22. URL: http://finukr.org.ua/?page_id=774&lang=en&aid=4784
12. Козюк В. Ціни на золото: чи справді роль геополітичної напруги має значення? *Світ фінансів*. 2021. Вип. 2(67). 8-22. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1433>
13. Козюк В. В. Цифрові валюти: проблема довіри. *Економічна теорія*. 2021. №2. 93-117. URL: http://etet.org.ua/?page_id=189&mode=view&lang=uk&year=2021&issueno=2
14. Козюк В. (2021). Чи приречена незалежність центробанків в добу популізму? Суверенізм vs Якість інститутів. *Ideology and Politics Journal*. №1 (17). 275-300. URL: <https://www.ideopol.org/wp-content/uploads/2021/04/2.6.-UKR.-Koziuk-Article.pdf>
15. Macroeconomics / By edit. W. Mitchell, L. Randall Wray, M. Watts. – Publisher: Red Globe Press; 1st ed., 2019. 604 p.
16. Macroeconomics for Professionals: A Guide for Analysts and Those Who Need to Understand / By edit. L. Lipschitz, S. Schadler, 2019. 308 p.
17. Parkin M. Macroeconomics, 13th Edition, 2019.
18. Koziuk V. Institutional barriers to the anti-inflation efficiency of independent central banks: a political-economic analysis. *Journal of European Economy*, Vol. 19, № 2 (73), April–June, 2020, P. 203-223. URL: <http://jeej.tneu.edu.ua/index.php/enjee/issue/view/JEE>
19. Koziuk, V. (2021). Does political regime matter for abnormal hoarding of international exchange reserves? *Journal of International Studies*, 14(2), 208-227. doi:10.14254/2071-8330.2021/14-2/14. URL: <https://www.proquest.com/openview/59c0b1c13ff5c80f648f3618bc49dd4a/1?pq-origsite=gscholar&cbl=4560798>
20. Koziuk V. Role of Gold in Foreign Exchange Reserves of Commodity Exporting Countries. *Journal of European Economy*, Vol. 20, № 2 (77), April–June, 2021, P. 211-232. URL: <http://jeej.wunu.edu.ua/index.php/enjee/issue/view/194>
21. Viktor Koziuk (2021). Confidence in digital money: Are central banks more trusted than age is matter? *Investment Management and Financial Innovations*, 18(1), 12-32. URL: <https://businessperspectives.org/journals/investment->

[management-and-financial-innovations/issue-373/confidence-in-digital-money-are-central-banks-more-trusted-than-age-is-matter](#)

22. Viktor Koziuk, Yurii Ivashuk (2022). Does it Matter for CBDC Design? Privacy-Anonymity Preferences from the Side of Hierarchies and Egalitarian Cultural Patterns. *Economics*, 10(1), 35-53. DOI:[10.2478/eoik-2022-0008](#). URL: https://www.researchgate.net/publication/361740739_Does_it_Matter_for_CBDC_Design_Privacy-Anonymity_Preferences_from_the_Side_of_Hierarchies_and_Egalitarian_Cultural_Patterns

23. Viktor Koziuk (2022). What do cross-country Bitcoin holdings tell us? Monetary and institutional discontent vs financial development. *Investment Management and Financial Innovations*, 19 (1), 168-185. doi:10.21511/imfi.19(1).2022.13. URL: <https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/investment-management-and-financial-innovations/issue-398/what-do-cross-country-bitcoin-holdings-tell-us-monetary-and-institutional-discontent-vs-financial-development>

Електронні інформаційні ресурси

Установа, організація, дослідницький центр	Адреса вебсайту
Міжнародний валютний фонд	www.imf.org
Світовий банк	www.worldbank.org
ООН	www.un.org
UNCTAD	www.unctad.org
Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР)	www.oecd.org
Інститут міжнародної економіки	www.iie.com
Інститут Катона	www.cato.org
Центр досліджень глобального розвитку	www.cgdev.org
Мережа глобального розвитку	www.gdn.int
Центр досліджень глобалізації	www.globalresearch.ca